36950 - Teşrik günleri

Soru

Teşrik günleri nelerdir?
Teşrik günlerini, diğer günlerden ayıran özellikler ve meziyetler nelerdir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Teşrik günleri, Zilhicce ayının 11., 12. ve 13. günleridir. Bu günlerin fazîleti hakkında birçok âyet ve hadis gelmiştir.

Bunlardan bazıları şunlardır:

1.Allah -azze ve celle- bu konuda şöyle buyurmuştur:

وَاذْكُرُواْ اللهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَن تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلاَ إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَن تَأَخَّرَ فَلا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَى وَاتَّقُوا اللهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ [سورة البقرة الآية: ٢٠٣]

"Sayılı günlerde Allah'ı (tesbih ve tekbirle) zikredin.Kim iki günde acele etmek (12. gün cemreleri taşladıktan sonra güneş batmadan önce Minâ'dan ayrılmak) isterse, ona günah yoktur.Kim de (13. günde de cemreleri taşlamak için Minâ'da geceleyip) geri kalırsa, ona günah yoktur.Bu, (haccı konusunda) Allah'tan korkanlar içindir. (Ey müslümanlar!) Allah'tan korkun ve bilin ki, şüphesiz siz, (öldükten sonra hesap için) yalnızca O'nun huzurunda toplanacaksınız."[1]

Âyette geçen "sayılı günler"den kasıt; Teşrik günleridir.

İbn-i Ömer -Allah ondan ve babasından râzı olsun- böyle demiştir. Âlimlerin çoğu da bu görüşü tercih etmiştir.

2.Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- de Teşrik günleri hakkında şöyle buyurmuştur:

[أَيَّامُ التَّشْرِيقِ إِنَّهَا أَيَّامُ أَكْلٍ وَشُرْبٍ وَذِكْرٍ لِلهِ عَزَّ وَجَلَّ. [رواه مسلم

"Teşrik günleri, hiç şüphesiz yeme, içme ve Allah -azze ve celle-'yi anma günleridir."[2]

Teşrik günlerinde Allah -azze ve celle-'yi anmakla emrolunan zikrin birçok türü vardır. Bu zikirlerden bazıları şunlardır:

a). Farz namazların hemen akabinde tekbir getirerek Allah -azze ve celle-'yi anmak. Bu zikir, âlimlerin çoğunluğuna göre Teşrik günlerinin sonuna kadar meşrûdur.

b). Kurbanları keserken besmele çekerek ve tekbir getirerek Allah -azze ve celle-'yi anmak. Hedy (hac) ve udhiye (şükür) kurbanlarını kesme zamanı, Teşrik günlerinin sonuna kadardır.

c). Allah -azze ve celle-'nin adını anarak yeme ve içmeye başlamak. Zirâ yeme ve içmede meşrû olan, yeme ve içmeye besmele ile başlanması ve hamd ile bitirilmesidir.

Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

[إِنَّ اللهَ لَيَرْضَى عَنِ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْأَكْلَةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا أَوْ يَشْرَبَ الشَّرْبَةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا. [رواه مسلم

"Şüphesiz ki Allah,her yediği yiyeceğin veya içtiği içeceğin üzerine (yedikten veya içtikten sonra) hamd eden kulundan râzı (hoşnut) olur."[3]

d). Teşrik günlerinde tekbir getirip cemrelere taşları atarak Allah -azze ve celle-'yi anmak. Bu zikir, hacılara mahsustur.

e). Allah -azze ve celle-'yi mutlak olarak anmak.Zirâ Teşrik günlerinde Allah Teâlâ'yı çokça anmak, müstehaptır.

[كَانَ عُمَرُ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ يُكَبِّرُ فِي قُبَّتِهِ بِمِنًى، فَيَسْمَعُهُ أَهْلُ الْمَسْجِدِ فَيُكَبِّرُونَ وَيُكَبِّرُ أَهْلُ الْأَسْوَاقِ حَتَّى تَرْتَجَّ مِنًى تَكْبِيرًا. [رواه البخاري

"Ömer -Allah ondan râzı olsun- (bu günlerde) Minâ'daki çadırında tekbir getirir, mescitte (Hayf mescidinde) bulunan ve onu işiten müslümanlar, onunla birlikte çarşı ve pazardaki insanlar Minâ

tekbir sesleriyle inleyecek şekilde tekbir getirirlerdi."[4]

Allah Teâlâ kendisini anmak konusunda şöyle buyurmuştur:

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُواْ اللهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْراً فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الآخِرَةِ مِنْ خَلاَقٍ. ومِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ [سورة البقرة الآيتان: 200–201]

"Hac ibâdetinizi bitirince (Akabe cemresine taşları attıktan, Farz tavafı yaptıktan ve Minâ'ya yerleştikten sonra); atalarınızı andığınız gibi, hatta daha kuvvetli bir anışla Allah'ı anın.İnsanlardan öylesi vardır ki: Rabbimiz! Bize dünyada ver, der. Onun âhirette nasibi yoktur.Kimisi de: Rabbimiz! Bize dünyada iyilik ver, âhirette de iyilik ver ve bizi ateşin azabından koru, der."[5]

Seleften birçok kimse, Teşrik günlerinde bu şekilde duâ etmeyi müstehap görürdü.

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in:

أَيَّامُ التَّشْرِيقِ إِنَّهَا أَيَّامُ أَكْلٍ وَشُرْبٍ وَذِكْرٍ لِلهِ عَزَّ وَجَلَّ. [رواه مسلم]

"Teşrik günleri, hiç şüphe yok ki yeme, içme ve Allah -azze ve celle-'yi anma günleridir."[6]

Sözü ile, bayram günlerinde yeme ve içmenin, ancak Allah Teâlâ'nın adını anmak ve O'na itaat etmek için meşrû kılındığına işâret edilmektedir ki, Allah Teâlâ'ya itaat sayılan amellere yardımcı olması için yemek ve içmek, nimete olan şükrün tamamındandır.

Allah Teâlâ, kitabı Kur'an-ı Kerim'de helal olan şeylerden yemeyi ve o helal olan şeyden dolayı kendisine şükretmeyi emretmiştir. Her kim, Allah Teâlâ'nın nimetlerini, O'na isyanda kullanırsa,Allah Teâlâ'nın nimetine nankörlük etmiş, şükrü, nankörlükle değiştirmiş olur. Böyle yapan kimseden nimetin çekip alınması da haktır.

Nitekim bu konuda şöyle denilmiştir:

Eğer bir nimet içerisinde isen, o nimetin kadrini bil! Zirâ günahlar, nimetleri götürür.

Nimetlerden dolayı İlah'a (Allah'a) devamlı şükret! Çünkü İlah'a şükür, belâ ve musibetleri giderir.

3.Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu günlerde (Teşrik günlerinde) oruç tutmayı yasaklamıştır.

Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

[لَا تَصُومُوا هَذِهِ الْأَيَّامَ؛ فَإِنَّهَا أَيَّامُ أَكْلٍ وَشُرْبٍ وَذِكْرِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ.] رواه أحمد وصححه الألباني في السلسلة الصحيحة

"Bu günlerde (Teşrik günlerinde) oruç tutmayın! Çünkü bu günler, yeme, içme ve Allah -azze ve celle-'yi anma günleridir."[7]

Allahım! Salih amellerde bizi muvaffak kıl, ölüm anında ayağımızı sâbit eyle ve bize rahmetinle merhamet et ey bağışı ve hibesi bol olan Allahım! Hamd, âlemlerin Rabbi Allah'adır.

---

[1] Bakara Sûresi: 203

[2] Müslim, hadis no: 1141.

[3] Müslim; hadis no: 2734.

[4] Buhârî

[5] Bakara Sûresi: 200-2001.

[6] Müslim, hadis no: 1141.

[7] Ahmed; hadis no:10286. Elbânî "Silsiletu'l-Ehâdisi's-Sahiha; hadis no:3573'de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.

Bkz: İbn-i Receb'in; "Letâifu'l-Meârif", s: 500